

En ny nationell myndighet för viltförvaltning

Betänkande av Utredningen om en ny jakt- och
viltvårdsmyndighet (SOU 2025:50)

Landsbygdsminister Peter Kullgren
Utredare Susanna Löfgren

Säkerställa en effektiv ansvarsfördelning som främjar en långsiktigt hållbar jakt och viltvård

- Utrett formerna för att bilda en ny myndighet för viltförvaltning
 - ✓ Bedömt vilka uppgifter som den nya myndigheten ska ha, och överta från Naturvårdsverket och andra myndigheter
- Prövat om den nya myndigheten ska ta över Polismyndighetens uppgifter att
 - ✓ hantera vapentillstånd enligt vapenlagen
 - ✓ hantera tillstånd för civila skjutbanor enligt ordningslagen
- På några av viltförvaltningens områden prövat om ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter är effektiv

Viltförvaltningsmyndigheten

- Myndighetens ansvarsområde ska omfatta alla vilda däggdjur och fåglar
- Viltförvaltningsmyndigheten tar över
 - Naturvårdsverkets uppgifter som rör viltförvaltning
 - Havs- och vattenmyndighetens ansvar för marina däggdjur
- Myndigheten ska ha generaldirektör och insynsråd
- Myndigheten beräknas behöva cirka 62 årsarbetskrafter

Helhetsperspektiv på viltförvaltning

1. Bevara viltet

- Ansvar för artskydd och artbevarande
- Bekämpa invasiva främmande viltarter
- Vetenskaplig myndighet för CITES

2. Bruka vilt som resurs

- Ansvar enligt jaktlagstiftningen
- Främja brukandet av vilt som resurs

3. Begränsa skador och olägenheter som viltet orsakar

- Ansvara för viltskadeanslaget
- Tillsammans med andra myndigheter förbättra metoder och statistik för att förebygga skador

Myndighetens förvaltningsuppgifter

- Besluta om förvaltningsplaner för vilt samt olika jaktbeslut och miniminivåer för stora rovdjur
- Ansvara för föreskrifter och vägledning till länsstyrelserna
- Ta fram kunskapsunderlag och bidra till forskning
- Informera, samverka och ha dialog med myndigheter och intresseorganisationer
- Betala ut ekonomiska bidrag och ersättningar
- Ansvara för jägarregistret och rovdjursdatabasen
- Delta i EU-arbete och annat internationellt arbete

Tillståndsprövning för civila skjutbanor

Utgångspunkter

- Omkring 3 400 giltiga tillstånd för skjutbanor
- Krav på fysisk besiktning av banornas säkerhet minst vart femte år
- Renodla Polismyndighetens uppdrag – cirka 13 årsarbetskrafter

Bedömningar och förslag

- Ingen tydlig polisiär uppgift
- Kräver regional närvaro i hela landet – ansvaret behöver delas
- Länsstyrelserna tar över tillståndsprövning och besiktning
- Viltförvaltningsmyndigheten får föreskriftsrätt och ansvar för vägledning och utbildning av länsstyrelsens personal

Handläggning av vapenärenden

Utgångspunkter

- Cirka 140 000 ärenden varje år
- Ärenden av många olika slag, varav omkring hälften är tillstånd för vapeninnehav för jakt och målskytte
- Hantering av uppgifter i flera vapenregister
- Tillgång behövs till belastningsregistret och misstankeregistret samt annan känslig spanings- och underrättelseinformation
- Cirka 180 vapenhandläggare som är placerade över hela landet
- Kritik från jägare och målskyttar mot långa handläggningstider och bemötande

Vårt huvudalternativ – vapenärendena flyttas inte

- Polismyndigheten ska fortsatt ansvara för vapenärenden
- Vapentillstånd är en polisär uppgift
- Handläggningstiderna har kortats och är acceptabla, cirka 30 dagar
- Ingen vinst med en organisationsförändring
- Polismyndigheten bör i stället få i uppdrag att
 - ✓ prioritera vapentillstånd för jägare och målskyttar
 - ✓ föra dialog med intresseorganisationerna och Viltförvaltningsmyndigheten
 - ✓ fortsätta utveckla handläggningsrutinerna

Myndigheten för viltförvaltning och vapen

- Utöver viltförvaltning ska den nya myndigheten även
 - ✓ ansvara för samtliga vapenärenden och fem vapenregister
 - ✓ få tillgång till misstankeregistret och belastningsregistret och behöver även få tillgång till annan känslig polisiär information
- Myndigheten beräknas behöva cirka 277 årsarbetskrafter
- Behov av fortsatta överväganden
 - ✓ Hur information mellan myndigheterna ska överföras och hanteras – frågor om sekretess behöver utredas
 - ✓ Hur balansen mellan viltförvaltningsverksamheten och vapenverksamheten ska hanteras

Övriga förslag och bedömningar

- Skador orsakade av vilt
 - ✓ Statens jordbruksverk och Skogsstyrelsen ska inom respektive ansvarsområde verka för att förebygga och begränsa skador
 - ✓ De ska samverka med Viltförvaltningsmyndigheten för att förbättra metoder och statistik
- Trafikskadat vilt
 - ✓ Polismyndigheten och Trafikverket bör få i uppdrag att utreda och föreslå hur ansvaret för eftersök av trafikskadat vilt ska föras över till Trafikverket
- Statens vilt
 - ✓ Länsstyrelserna ska ta över Polismyndighetens uppgifter
- Det förebyggande arbetet mot jaktbrott och tillsyn enligt jaktlagen bör utredas

En ny nationell myndighet för viltförvaltning

Betänkande av Utredningen om en ny jakt- och
viltvårdsmyndighet (SOU 2025:50)

Landsbygdsminister Peter Kullgren
Utredare Susanna Löfgren